

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/30/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613203393
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7613203393.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ota Jurča a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Gizely Majerčák v právnej veci žalobkyne T. Ľ. E., G. XX.X.XXXX, bývajúcej v A., J. C. XXXX/X, zastúpenej občianskym združením Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov, so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3, IČO: 42 249 708, zastúpeného JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Nemcovej 22, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 3. októbra 2013 č.k. 4C/52/2013-159 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Z a m i e t a návrh žalovanej na prerušenie konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) rozsudkom označeným v záhlaví zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach, so sídlom Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 2C/2985/2012 z 19.1.2012 a súčasne odložil vykonateľnosť tohto rozsudku až do právoplatného skončenia tejto veci. Žalovanej uložil povinnosť uhradiť žalobkyni na účet právnej zástupkyne žalobkyni JUDr. Dariny Solárovej náhradu trov konania vo výške 199,50 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť štátu na účet súdu prvého stupňa z titulu súdneho poplatku 99,50 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 2C/2985/2012 zo dňa 19.1.2012, vydaným Arbitrážnym súdom Košice, bola žalobkyňa zaviazaná zaplatiť odporcovi sumu 157,12 € a nahradiť trovy konania vo výške 276 €. Dňa 16.7.2008 bola medzi žalobkyňou a žalovanou uzatvorená poisťovňa č. 4376900157 so začiatkom poistenia dňa 17.7.2008 a koncom poistenia dňa 17.7.2023. Zmluva v závere obsahuje vyhlásenie osoby, ktorá poisťovňu uzatvorila (žalobkyňa), že bola oboznámená so všeobecnými poisťovňami podmienkami pre životné poistenie, ktoré sú súčasťou tejto poisťovne zmluvy. Všeobecné poisťovňami podmienky žalovanej, predložené žalobkyňou spolu s poisťovňou zmluvou č. 4376900157 v časti XV. s názvom Rozhodcovské konanie obsahujú rozhodcovskú doložku, kde podľa bodu 1 tohto článku, poisťovňa a poisťovník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších doplnkov s výlukami a odchýlnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom

rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Podľa bodu 2 uvedeného článku, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený od prípadu k prípadu tromi fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. S uvedeným vyjadruje poisťník súhlas svojim podpisom na týchto všeobecných poisťných podmienkach. Za všeobecnými poisťnými podmienkami, ktoré boli podpísané žalobkyňou dňa 16.7.2008, sú uvedené osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. 4376900157, kde podľa bodu 2 poisťník a poisťovňa vyjadrujú svojim podpisom vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti všeobecných poisťných podmienok. Osobitné zmluvné dojednania sú podpísané žalobkyňou dňa 16.7.2008.

Po právnom posúdení veci podľa § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 4 písm. r), § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, podľa § 40 ods. 1 písm. c/ a ods. 2, § 41 ods. 1 a § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení neskorších predpisov, dospel k záveru, že Poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 16.7.2008, o nároku z ktorej rozhodoval rozhodcovský súd, je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa sa podaným návrhom na začatie konania domáhala okrem iných dôvodov aj zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky. Návrh na začatie konania bol podaný v zákonom stanovenej lehote 30 dní. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je súčasťou všeobecných poisťných podmienok. Konkrétne je uvedená v článku XV. všeobecných poisťných podmienok s názvom Rozhodcovské konanie a v osobitných dojednaniach. Je tak súčasťou dlhého neprehľadného textu písaného malými písmenami a splyva s ostatnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poisťných podmienkach. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému - spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Tým mu je ako spotrebiteľovi odobratá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Uvedeným rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Cieľom rozhodcovskej doložky tak, ako je formulovaná v danom prípade bolo dosiahnuť, aby všetky prípadné spory medzi zmluvnými stranami boli prejednané výlučne rozhodcom a tým znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom. Súd mal tiež za to, že predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. Za individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku sa nepovažuje podmienka, ktorá bola vopred dodávateľom naformulovaná v rámci typovej zmluvy a je obvyklé, že spotrebiteľ jej obsah nemení. Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve sa nestáva individuálne dohodnutou podmienkou len tým, že spotrebiteľ od nej neodstúpi. V opačnom prípade by šlo o popretie celej filozofie ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Ďalej uviedol, že je neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov z akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Rozhodcovská doložka tak poukazuje na citované ustanovenie § 54 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka je neprijateľnou podmienkou a teda je neplatná. Keďže rozhodcovská doložka v danej veci núti spotrebiteľa podrobiť sa v prípade sporu výlučne rozhodcovskému konaniu je aj v rozpore s dobrými mravmi a teda je neplatná aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Už len vzhľadom na uvedené skutočnosti je preto možné konštatovať, že rozhodcovský súd založil svoju právomoc na neplatnej rozhodcovskej doložke a preto bolo potrebné rozhodcovský rozsudok č. 2C/2985/2012 zrušiť.

O odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku rozhodol v zmysle ust. § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Mal za to, že právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom spôsobilým na vymáhanie plnení v ňom priznaných odporcov. V konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku mala žalobkyňa úspech, rozhodnutie však nie je právoplatné. Súd mal preto za to, že sú splnené podmienky povolenia odkladu vykonateľnosti daného rozhodcovského rozsudku. V opačnom prípade by totiž mohlo dôjsť k nútenému vymáhaniu plnení z neho vyplývajúcich už v priebehu tohto konania. Odkladom vykonateľnosti sa tak predíde možnému navyšovaniu nákladov, ktoré by mohli vzniknúť prípadnou exekúciou rozhodcovského rozsudku. Z týchto všetkých dôvodov súd rozhodol tak, že odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku až do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 4C/52/2013.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a zaviazal v konaní neúspešnú žalovanú nahradiť žalobkyni trovy konania v sume 199,50 €, pozostávajúcich z trov jej právneho zastúpenia za 3 úkony (príprava a prevzatie, podanie žalobného návrhu a stanovisko k vyjadreniu žalovanej) po 58,69 €, 3x režijný paušál 7,81 €, ktoré vyčíslil v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná z odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a), v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., ako i z odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p.. Navrhla zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prvostupňovému súdu predovšetkým vytkala nevykonanie navrhovaných dôkazov na objasnenie skutkového stavu veci, nesprávnu aplikáciu zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní na daný prípad a jeho záver, že označená rozhodcovská doložka nebola osobitne dojednaná a že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, s ktorou sa žalobkyňa nemala možnosť aj fakticky sa oboznámiť. Žalovaná dala do pozornosti súdu Záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta z 16.07.2008. Súd v napadnutom rozhodnutí tento dôkaz neakceptoval a s poukazom naň nesprávne vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako individuálne nedojednanú medzi žalobkyňou a žalovanou. Súd mal vykonať s ohľadom na objektivitu posúdenia oboznámenia sa žalobkyne rozhodcovskej doložky aj výsluch svedka - osoby nezávislej od žalovanej, a to sprostredkovateľky poistenia pani V. Q.. Súd tak nezabezpečil dostatok všetkých dôkazov, aby mohol objektívne, a nielen jednostranne, uzavrieť skutkový stav prípadu. Poukázala na nálezy ÚS SR sp. zn. i. ÚS 402/2008 z 1.4.2009 (č. 32/2009), sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10.7.2013 a uznesenia ÚS SR sp. zn. 382/2012 zo dňa 10.7.2013. Vzhľadom na okolnosti, že v konaní pred ústavným súdom sa zjavne rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto súdne konanie, navrhla z dôvodu hospodárnosti konania, aby súd toto konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 109 ods. 2 písm. c/ prerušil a to až do právoplatného ukončenia konania o uznesení Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo 1/2012 vedeného pred ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012. Rozhodnutie súdu prvého stupňa žalovaná nepovažuje za presvedčivé, pretože sa súd nevysporiadal so všetkými rozhodnými skutočnosťami a dôkazmi a nepoukázal na dôvody nevykonania a právneho neposúdenia najmä dôkazov označených a predložených žalovanou. Mala za to, že súd vôbec nevyvrátil skutočnosť, že žalobkyňa mala dve možnosti, a to osobitné zmluvné dojednania podpísať alebo nepodpísať, a teda mala dve možnosti - rozhodcovskú doložku prijať alebo neprijať a ak by ju neprijala (t.j. nepodpísala), ustanovenie čl. XX VPP by boli úplne bezpredmetné. Tento logický postup uvádzaný žalovanou súd nedokazoval, preto uskutočnil nesprávny skutkový a následne aj právny záver. Tvrdila, že jej prvostupňový súd uprel prístup ku spravodlivosti na uplatnenie zmluvného nároku zo zaniknutej poistnej zmluvy, ak samostatným výrokom nerozhodol o pokračovaní konania v merite sporu v zmysle ust. § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. Mala za to, že rozhodcovská doložka bola jednoznačne individuálne dojednaná, preto ju treba považovať aj za platný úkon oboch strán sporu. Uviedla, že rovnako ako žalobkyňa aj ona vstupovala do poistného vzťahu ako dobromyseľný účastník s tým, že všetky ustanovenia poistného vzťahu boli dojednané medzi navrhovateľom a sprostredkovateľom poistenia, a to i vrátane rozhodcovskej doložky. Napokon namietala, že občianske združenie ako zástupca sa nemôže dať zastupovať zástupcom. Kedy si zástupca v občianskom súdnom konaní môže zvoliť zástupcu, ustanovuje OSP jedine v § 25 ods. 3 a v § 26 ods. 3. Pre zastupovanie podľa § 26 ods. 5 O.s.p. však možnosť ďalšieho zástupcu nie je prípustná, preto právna zástupkyňa nebola ani aktívne legitimovaná na podanie žaloby za žalobkyňu na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

Pred prejednaním odvolania sa odvolací súd zaoberal návrhom žalovanej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. do právoplatného ukončenia konania o uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012, vedeného pred ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 382/2013.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Citované ustanovenie upravuje možnosť tzv. fakultatívneho prerušenia súdneho konania pre prípad, ak je pre rozhodnutie súdu významná otázka, ktorá patrí do právomoci iného orgánu, prípadne o nej rozhoduje súd v inom konaní. Tieto otázky môže súd v zásade posúdiť aj sám (§ 135 ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanej veci žalovaná navrhla, aby odvolací súd prerušil konanie do skončenia konania vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, ktoré prebieha na základe sťažnosti žalovaného na porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie postupom a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012.

Z pripojeného uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 382/2013-27 vyplýva, že žalovaný ako sťažovateľ namieta porušenie uvedených práv z dôvodu arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu SR napadnutého sťažnosťou a to predovšetkým z dôvodu, že exekučný súd sa dopustil procesných pochybení, keď vykonával dokazovanie a nenariadil pojednávanie.

Odvolací súd je toho názoru, že v konaní pred Ústavným súdom SR žalovaná ako sťažovateľka namieta predovšetkým procesné pochybenia súdov v exekučnom konaní. Ústavný súd už predchádzajúcim obdobnom rozhodnutí, v ktorom konštatoval porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (II. ÚS 499/2012), sa venoval zásadne procesným otázkam predchádzajúcim rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR a predmetom konania nebolo posúdenie platnosti dojednanej rozhodcovskej doložky, ani výklad spotrebiteľského práva všeobecnými súdmi.

Preto odvolací súd dospel k záveru, že tu nie je dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p..

Na základe podaného odvolania následne odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 1,3 v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Rozsudok je vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku, ale aj vo výroku o odložení vykonateľnosti tohto rozhodcovského rozsudku vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 24.9.2015 o 9.10 hod., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach dňa 17.9.2015 v zmysle ust. § 156 ods. 1, 3 O.s.p.

Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

Žalovaná namieta odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p., t.j., že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nedošlo ani k iným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p..

Súd prvého stupňa vykonal vo veci všetky dôkazy potrebné pre náležité zistenie skutkového stavu. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Odvolacie námietky žalovanej nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Súd prvého stupňa na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správne záveru o splnení zákonných podmienok pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. c) a j) zákona č. 244/2002 Z.z., lebo rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu je neplatná, keďže správne bola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka a súčasne tým,

že pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Tieto svoje právne závery súd prvého stupňa podrobne odôvodnil, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov a s týmto sa stotožňuje.

Nárok, ktorým bolo rozhodnuté rozsudkom arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.1.2012 sp. zn. 2C/2985/2012 žalovaná opiera o zmluvné dojednanie, ktoré súvisí s poisťnou zmluvou uzavretou medzi účastníkmi konania dňa 16.7.2008 (poisťná zmluva č. 4376900157), ktoré sú jednoznačne zmluvami spotrebiteľskými, keďže napĺňajú všetky znaky podľa § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy. Vo vzťahu k odvolacím námietkam niet pochyb o tom, že poisťnú zmluvu uzavrela žalovaná, ktorá pri poskytovaní poistenia vystupovala v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ a žalobkyňa ako fyzická osoba, ktorá zabezpečovala svoje potreby, teda spotrebiteľka. Súčasne išlo o štandardnú formulárovú zmluvu, keďže daný zmluvný vzťah sa riadil aj obsahom zmluvných dojednaní obsiahnutých vo všeobecných poisťných podmienkach, ktoré sa stali súčasťou zmluvy a ktoré spĺňajú všetky znaky zmluvy formulárovej.

Preto súd prvého stupňa pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej doložky túto správne skúmal aj z pohľadu ochrany spotrebiteľa a správne uzavrel jej neprijateľnosť, a tým aj neplatnosť preskúmvanej rozhodcovskej doložky.

V prejednávanej veci žalobkyňa dôvodne spochybnila platnosť rozhodcovskej doložky, keďže táto nebola individuálne dojednaná a spôsobila nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská doložka, tak ako bola zakomponovaná vo všeobecných poisťných podmienkach, splynula s ostatnými poisťnými podmienkami, jej obsah žalobkyňa ako spotrebiteľka nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť, ani sa s ním dôsledne oboznámiť. Aj keď rozhodcovská doložka bola vo všeobecných poisťných podmienkach zvýraznená v tabuľke a označená ako „osobitné zmluvné dojednania“, možno jednoznačne uzavrieť, že fakticky splynula s ostatnými poisťnými podmienkami, keďže nasledovala ako pokračovanie predtlačenej formulára v neprehľadnom texte písanom drobným písmom a tiež bola podpísaná v rovnaký deň ako všeobecné poisťné podmienky. Správne preto prvostupňový súd uzavrel, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná individuálne. Žalovaná pritom v konaní nepreukázala ani tú skutočnosť, že žalobkyňa mohla jej uzavretie vylúčiť, resp. zmeniť jej obsah, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalovanú (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Napokon nemožno opomenúť ani tú rozhodujúcu skutočnosť, že výslovne v rozhodcovskej doložke bolo poukázané na čl. XV. všeobecných poisťných podmienok, ktoré sa jednoznačne stali súčasťou poisťných podmienok.

Svojím obsahom a formou rozhodcovská doložka z dôvodov vyššie uvedených spôsobila nevyváženosť práv a povinností zmluvných strán v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Navyše išlo o rozhodcovskú doložku, ktorá zakotvila výlučnú právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať, čo taktiež zakladá dôvod jej neprijateľnosti podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa, ktorými poukázal na neurčitosť dojednania rozhodcovského súdu, oprávneného danú vec prejednať a z tohto dôvodu aj jeho neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka totiž nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a rozhodnutie a súčasne je dôvodom pre zrušenie rozhodcovského súdu. Podľa § 40 ods. 1 písm. c) zák. č. 244/2002 Z.z.

Úvahy žalovanej, že zásadný vplyv na rozhodnutie mala mať skutočnosť, že k ukončeniu zmluvného vzťahu z poisťnej zmluvy došlo z iniciatívy žalobkyne, nie sú opodstatnené. Pre skúmanie platnosti rozhodcovskej doložky je totiž právne irelevantné, z koho iniciatívy došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu. Otázky právnej nárokovateľnosti a skúmanie dôvodnosti samotnej pohľadávky žalobkyne voči žalovanej bude totiž predmetom konania pred súdom prvého stupňa po právoplatnom zrušení rozhodcovského rozsudku tak, ako to vyplýva z ust. § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z., pre aplikáciu ktorého nie je ani potrebné, aby súd vo výroku rozsudku vyslovil, že po právoplatnosti konania o zrušení rozhodcovského rozsudku bude pokračovať v konaní, keďže ide o dôsledok predpokladaný zákonom.

Správne postupovala žalobkyňa, pokiaľ sa v zmysle § 41 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku žalobou domáhala jeho zrušenia z dôvodov vymedzených v zákone, pričom takémuto postupu nebráni ani úprava rokovacieho poriadku arbitrážneho súdu a prejednanie veci v tzv. skrátenom konaní, a ani tá skutočnosť, že v zmysle rokovacieho poriadku

žalobkyňa odpor voči napadnutému rozhodnutiu nepodala. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že právna úprava zák. č. 244/2002 Z.z. neumožňuje odvolanie voči rozhodcovskému rozsudku, keďže rozhodcovské konanie je jednoinštančné. Pokiaľ by teda účastník nepodal v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku žalobu o jeho zrušenie, rozsudok by sa stal právoplatným a vykonateľným. Tento rozsudok by sa zároveň stal aj exekučným titulom.

Z dôvodov vyššie uvedených je aj úvaha súdu prvého stupňa o odložení vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku správna a v súlade s ust. § 4 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z.z..

Nedôvodná je taktiež odvolacia námietka žalovanej o neprípustnosti občianskeho združenia ako zástupcu žalobkyne dať sa zastupovať zástupcom.

Podľa § 26 ods. 5 O.s.p. iná právnická osoba ako v odsekoch 1 až 4 môže na základe plnomocenstva v konaní zastupovať účastníka, len ak tak ustanoví osobitný zákon.

Inou právnickou osobou ako to predvída vyššie uvedené ustanovenie je napríklad združenie na ochranu práv spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Z obsahu spisu je zrejmé, že Občianske združenie „Právne služby spotrebiteľom a vlastníkom bytov“ je združeným, ktorého účelom je ochrana spotrebiteľa podľa zákona č. 250/2007 Z.z.

K možnosti združenia na ochranu spotrebiteľa dať sa zastúpiť advokátom odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom (čl. 47 ods.2 Ústavy). Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia združení v nejakom združení sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Neúspešná žalovaná nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a úspešnej žalobkyňa trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.